

Vedlegg til tildelingsbrev 2022: Rapporteringskrav for årsrapport

Universiteter og høyskoler skal innen **15. mars 2023** sende årsrapport for 2022 til Kunnskapsdepartementet (postmottak@kd.dep.no), Database for statistikk om høgre utdanning (dbh@hkdir.no) med kopi til Riksrevisjonen (postmottak@riksrevisjonen.no).

Årsrapporten skal ha følgende struktur, jf. *Bestemmelser om økonomistyring i staten*, pkt. 1.6.1:

- I. Styrets beretning
- II. Introduksjon til virksomheten og hovedtall
- III. Årets aktiviteter og resultater
- IV. Styring og kontroll i virksomheten
- V. Vurdering av fremtidsutsikter
- VI. Årsregnskap

Nedenfor følger nærmere krav til innhold i årsrapporten for statlige universiteter og høyskoler. Årsrapporten skal også inneholde annen informasjon av betydning for departementets styring og oppfølging, jf. *Bestemmelser om økonomistyring i staten*, pkt. 2.3.3. Vi viser for øvrig til [virksomhets- og økonomiinstruks for statlige universiteter og høyskoler](#) og veiledning fra Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ) om utarbeidelse av årsrapport¹. Departementet gjør oppmerksom på at årsrapporten skal publiseres på virksomhetens nettside innen **1. mai 2023**.

Årsrapporten skal være et strategisk dokument som gir god informasjon til departementet om institusjonens resultater, mål og planer. Dokumentet bør vise hva institusjonen har lyktes med, hva som er sentrale utfordringer, og hvordan disse skal møtes. Departementet mener årsrapporten også bør være et viktig dokument for institusjonens egen resultatoppfølging og planlegging.

I. Styrets beretning

Styrets beretning skal signeres av hele styret og skal inneholde:

- styrets overordnede vurdering av samlede resultater, ressursbruk og måloppnåelse for 2022
- kort omtale av sentrale forhold, interne og eksterne, som har hatt betydelig innvirkning på oppnådde resultater
- overordnet fremstilling av de viktigste prioriteringene for årene fremover

Vi anbefaler å begrense omtalen til to sider.

II. Introduksjon til virksomheten og hovedtall

Hensikten med dette kapitlet er å presentere virksomheten for andre lesere av årsrapporten enn departementet og virksomheten selv. Introduksjonen bør inneholde:

- omtale av virksomhetens departementstilhørighet, tilknytningsform og samfunnsoppdrag

¹ <https://dfo.no/fagomrader/arsrapport>

- omtale av lokalisering, toppledelsen og organisasjonsstruktur, gjerne i form av et overordnet organisasjonskart. Vesentlige endringer skal omtales.
- presentasjon av utvalgte hovedtall: antall årsverk, antall registrerte studenter, totale inntekter herunder bevilgning fra Kunnskapsdepartementet og andre departementer. Det vil for øvrig være hensiktsmessig å vise til at statistikk fremgår i DBH.

Innholdet i og omfanget av del II vil variere i samsvar med virksomhetens egenart, men vi anbefaler at presentasjonen holdes innenfor to sider.

III. Årets aktiviteter og resultater

Dette er hovedkapitlet i årsrapporten og skal hovedsakelig inneholde resultatrapportering i henhold til institusjonens egne virksomhetsmål og styringsparametere, samt de nasjonale styringsparametere. Resultatene skal vurderes i lys av utviklingen over tid, ambisjonsnivå, institusjonsstrategien samt andre data og kilder. Det skal også rapporteres på samfunns- og effektmål for byggeprosjekter. Se nærmere omtale nedenfor.

I tillegg skal kapitlet inneholde rapportering om bruk av særlig tildelte midler. Se nærmere omtale nedenfor. Dersom tiltakene, ikke er avsluttet tidsnok til å rapportere fullstendig i *Årsrapport 2022*, må institusjonen gi en foreløpig rapport og redegjøre kort for videre planer med tiltaket. Fullstendig rapport om gjennomføring og resultater må i slike tilfeller gis i *Årsrapport 2023*.

Rapporteringen skal også omfatte tildelinger og føringer for rapportering som omtales i eventuelle supplerende tildelingsbrev som institusjonene mottar i løpet av 2022.

Resultatrapportering på virksomhetsmål

Vi viser til kapittel 2 i tildelingsbrevet for 2022. Rapporteringen skal ta hensyn til både ettårig og flerårig perspektiv og skal inneholde følgende:

- Vurdering av resultatene på nasjonale styringsparametere. Data for alle de nasjonale styringsparametere vil være tilgjengelig på DBHs nettside. Institusjonen kan selv velge om vurderingen skal fremkomme under egne overskrifter knyttet til relevant virksomhetsmål eller samlet under én overskrift. Vesentlige endringer i resultater og resultater som institusjonen er særlig fornøyd med og ikke fornøyd med, bør nevnes. Omtalen bør være kort.
- Institusjonene skal rapportere status for oppfølging av utviklingsavtalen. Det skal fremgå hva som er status på måleparametre/milepæler sammenlignet med utgangspunktet for avtalen. Rapporteringen kan være under egen overskrift eller sammen med de øvrige virksomhetsmålene med synliggjøring at dette inngår i utviklingsavtalen.
- Resultater på institusjonens egne styringsparametere og vurdering av måloppnåelse på virksomhetsmålene. Institusjonen skal rapportere på en måte som gir god oversikt

og innsikt i institusjonens prioriteringer og utfordringer. Hovedfunn i gjennomførte evalueringer skal omtales.

- For institusjoner som har fått fastsatt måltall for 2025 for et sett av indikatorer i den overordnede gevinstrealiseringsplanen for oppfølging av strukturreformen, må rapportere på utviklingen i indikatorene.

Samfunns- og effektmål for byggeprosjekter

Departementet har satt samfunns- og effektmål for større bygge- og rehabiliteringsprosjekter i sektoren. Institusjonene må ta hensyn til disse målene i styringen av og planene for virksomheten og redegjøre for arbeidet med å sikre måloppnåelse. Rapporteringen gjelder avsluttede byggeprosjekter. For byggeprosjekter som fortsatt er i byggefase må institusjonene gjøre rede for hvordan de legger til rette for at byggeprosjektets samfunns- og effektmål vil nås etter at bygget står ferdig.

Midler tildelt over andre kapitler

Institusjoner som får tildelt midler fra Kunnskapsdepartementet over andre kapitler og poster, skal beskrive resultater og måloppnåelse for hvert av disse tiltakene, samt bekrefte at midlene er benyttet i samsvar med forutsetningene i tildelingsbrevet. Rapporteringen for hvert tiltak bør ikke overstige en halv side.

I denne delen gis det ingen anbefaling om antall sider, men rapporten må være oversiktlig og leservennlig.

IV. Styring og kontroll i virksomheten

Den første delen av kapitlet skal inneholde rapportering om styring og kontroll i virksomheten. I den andre delen skal institusjonene rapportere på kravene i tildelingsbrevets kapittel 4.

Del 1: Rapportering om styring og kontroll

Institusjonene skal ha opplegg for styring og kontroll som er tilpasset institusjonens egenart, risiko og vesentlighet. Rapporteringen skal inneholde:

- en beskrivelse av systemet for risikovurdering og at risikovurderingen er gjennomført
- en overordnet vurdering av de største risikoområdene som kan virke inn på evnen til å nå fastsatte mål og resultater.
- en vurdering av om opplegget for styring og kontroll er godt nok til at:
 - fastsatte mål og resultatkrav nås
 - ressursbruken er effektiv
 - lover og regler overholdes
 - resultat- og regnskapsinformasjonen er relevant og pålitelig
 - vesentlig styringssvikt, feil og mangler avdekkes og håndteres
 - internkontrollen er dokumentert
- en omtale av andre vesentlige forhold departementet må kjenne til
- en omtale og oppfølging av ev. merknader fra Riksrevisjonen. Hvis institusjonen ikke har merknader bes de også om å kommentere dette.

Del 2: Rapportering på andre forutsetninger og krav

Vi viser til kapittel 4 i tildelingsbrevet og til nummeringen der.

4.1.1 Effektivisere konsulentbruken

Departementet viser til omtalen i tildelingsbrevet. Institusjonene skal rapportere om konsulentbruken i årsrapporten for 2022.

4.1.2 Lærlinger

Departementet viser til omtalen i tildelingsbrevet. I årsrapporten for 2022 skal institusjonene rapportere følgende:

Antall lærlinger, om det er vurdert å øke antall lærlinger og eventuelt innenfor hvilke fag samt hvilket opplæringskontor virksomheten er tilknyttet. Virksomheter som ikke har oppfylt kravene, må redegjøre for årsaken til dette og for hva de har gjort for å oppfylle kravene.

4.2.1 Forskningsetikk

Det vises til tildelingsbrev for 2022 punkt 4.2.1. Institusjonen skal i Årsrapport 2022 rapportere på følgende:

- Om institusjonen har etablert systemer som legger til rette for at alle ansatte som arbeider med forskning, får tilstrekkelig opplæring
- Om institusjonen har utarbeidet retningslinjer for behandling av saker om mulig brudd på anerkjente forskningsetiske normer

Forvaltningsorganet De nasjonale forskningsetiske komiteene (FEK) er det viktigste rådgivende organet for forskningsetikk. Institusjonen kan søke råd fra FEK i arbeidet med å få på plass systemer for godt forskningsetisk arbeid.

4.2.2 Samfunnssikkerhet og beredskap (SOB) og sikkerhet etter sikkerhetsloven

Departementet viser til omtalen i tildelingsbrevet.

Institusjonene skal i årsrapporten for 2021 rapportere om følgende:

1. Når reviderte institusjonen sist sin ROS-analyse? Hvilke områder er identifisert som de med høyest risiko for virksomheten?
2. Når reviderte institusjonen sist sitt krise- og beredskapsplanverk? Beskriv kort hva planverket omfatter.
3. Når gjennomførte institusjonen sist kriseøvelse? Beskriv kort de viktigste læringspunktene fra evalueringen av øvelsen.

Håndtering av covid-19-pandemien

Institusjonene bør fortsette å evaluere egen håndtering av covid-19-pandemien og påse at læringspunkter fra evalueringen følges opp. Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap sin mal for evaluering av covid-19 kan gi inspirasjon til arbeidet. Institusjonene skal i årsrapporten for 2022 orientere kort om hvordan evalueringen ble gjennomført og de viktigste læringspunktene.

4.2.3 Rammeverk for nasjonale evalueringer av forskning og høyere utdanning

Det kreves ingen spesiell rapportering i årsrapporten.

4.2.4 Likestilling og mangfold

Styret har ansvar for at rapporteringen i årsrapporten tilfredsstiller redegjørelsesplikten institusjonen har etter likestillings- og diskrimineringsloven.

Oppfølging av Strategi for digital omstilling i universitets- og høyskolesektoren 2021-2025

Departementet viser til omtale av digitaliseringsstrategien i del 1 i tildelingsbrev. Departementet ber om at institusjonene beskriver hvordan de følger opp strategien i samarbeid med HK-dir, Sikt, NOKUT og Forskningsrådet for å nå målene i strategien.

Arbeid med norsk språk

Departementet viser til omtale om arbeid med norsk språk del 1 i tildelingsbrev. Regjeringen forventer at institusjonene følger godt med på språksituasjonen i både forskning og undervisning, og setter inn tiltak dersom det er nødvendig. Arbeidet i perioden skal omtales i årsrapporten.

Campusutviklingsplaner og større byggeprosjekter

Det vises til tildelingsbrev for 2022 punkt 2.4 og departementets brev av 29. september 2015 og *Instruks om håndtering av bygge- og leiesaker i statlig sivil sektor*². Institusjonen skal i *Årsrapport 2022* rapportere på følgende:

- Webadresse til gjeldende campusutviklingsplan
- Planperiode og hvordan campusutviklingsplanen er knyttet til institusjonens overordnede strategi.
- Institusjoner som ikke har ferdigstilt en campusutviklingsplan, skal vise planlagt tidsplan for revidering eller ferdigstillelse av sin campusutviklingsplan.

Institusjonen skal følge utredningsinstruksen, bygge- og leiesaksinstruksen og retningslinjene for behandling av brukerfinansierte byggeprosjekter. Før nye byggeprosjekter foreslås, må institusjonene vurdere om behovene kan dekkes innenfor eksisterende bygningssmasse.

Institusjonen skal i *Årsrapport 2021* rapportere på følgende:

- Byggeprosjekter som institusjonen fremmer som satsingsforslag utenfor rammen.
- Byggeprosjekter som er forutsatt dekket innenfor institusjonens nåværende bevilgning, slik som for eksempel Statsbyggs brukerfinansierte prosjekter, egenfinansierte større og mindre byggeprosjekter eller andre leieprosjekter.
- Gjennomførte behovsutredninger og risikoanalyser knyttet til fremtidige forpliktelser som følge av byggeprosjektet.

Brukerfinansierte prosjekter på 50 mill. kroner eller mer må meldes til Kunnskapsdepartementet før institusjonene setter byggesakene i bestilling hos Statsbygg³. Oppstart av konseptvalgutredninger må avklares med Kunnskapsdepartementet før de kan settes i bestilling hos Statsbygg eller ev. andre.

² Fastsatt ved kongelig resolusjon 20. januar 2012, sist endret 13. januar 2017

³ Rundskriv H-11/14 av 7. november 2014: [https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/Retningslinjer-kurantprosjekter/id2340398/?q=rundskriv om kurantprosjekter](https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/Retningslinjer-kurantprosjekter/id2340398/?q=rundskriv+om+kurantprosjekter)

Private husleieavtaler med en samlet kostnad på 100 mill. kroner eller mer for leieperioden skal legges fram for vurdering av Kunnskapsdepartementet.^{4 5}

V. Vurdering av fremtidsutsikter

Dette kapitlet skal inneholde den fremtidsrettede delen av årsrapporten. Omtalen skal ta hensyn til både ettårig og flerårig perspektiv og inneholde fremtidsutsikter, planer og større byggeprosjekter.

Omtalen av fremtidsutsikter og planer

Omtalen her bør ta utgangspunkt i institusjonens strategi, profil og egenart samt utviklingsavtalen og vise institusjonens langsiktige ambisjoner. Omtalen bør også berøre hvordan institusjonen vil utvikle samarbeidet med nasjonale og internasjonale aktører. Dersom institusjonen har omfattende campusutviklingsplaner og større byggeprosjekter er det naturlig at det tas med på en overordnet måte.

Institusjonen må synliggjøre overordnede prioriteringer og budsjettvirkning av disse. Styrets vedtatte budsjett for 2023 skal presenteres.

VI. Årsregnskap

Dette kapitlet skal inneholde årsregnskapet med noter og ledelseskommentarer undertegnet av styret. Regnskapet skal være i henhold til krav fastsatt i økonomiregelverket, rundskriv R-115 fra Finansdepartementet og de krav Kunnskapsdepartementet har fastsatt. Departementet vil i eget brev angi hvilke frister og krav som vil gjelde for delårsregnskapene og årsregnskapet.

⁴ Leiekontrakter med private tilbydere skal være i tråd med Instruks om håndtering av bygge- og leiesaker i statlig sivil sektor, <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/instruks-bygge-leie/id670873/>

⁵ Institusjonene skal bruke Statsbygg som rådgiver for husleieavtaler med kontraktsverdi over 30 mill. kroner.